

Nr 373.

Godkänd av första kammaren den 26 juni 1936.

Godkänd av andra kammaren den 27 juni 1936

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa framställningar under riksstatens fjärde huvudtitel rörande anslag för budgetåret 1936/1937.

(Statsutskottets utlåtande nr 161.)

Till Konungen.

1:o) **Arméns reservstater.** Ut i propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 3 januari 1936, föreslagit riksdagen (punkt 10) att

dels förklara, att de av riksdagen för budgetåret 1935/1936 godkända staterna för officerare och underofficerare å reservstat för armén samt för fältläkarkårens reservstat skola i oförändrat skick gälla under budgetåret 1936/1937,

dels medgiva, att personal, som med rätt till pension under budgetåret 1936/1937 avgår från arméns reservstater, må under sin återstående livstid uppbära pension av statsmedel med de i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 289) angivna belopp,

dels ock till arméns reservstater för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 648,950 kronor.

Uti tvenne likalydande motioner I: 118 och II: 302 har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte besluta att förslagsanslaget för arméns reservstater ökas med 75,700 kronor till 724,650 kronor.

Vidare har uti motionen II: 415 hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande förordning angående arméns reservstater, att anställning å reservstaten för underofficerare jämväl må sökas av och — därest icke underofficer anmäler sig som sökande — tilldelas furir, vilken räknar en tjänstetid av minst 12 år och är kvalificerad och lämplig för anställning såsom underofficer på aktiv stat.

Slutligen har uti motionen II: 434 hemställts, bland annat, att förevarande anslag måtte upptagas med ett belopp av 724,650 kronor.

På grund av riksdagens beslut i fråga om grunder för avlöning och pensionering av reservstatspersonalen ävensom med hänsyn till den omfattning, vari rekrytering av reservstaten beslutats skola ske under instundande budgetår, skall förevarande anslag för nämnda budgetår ökas från av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, 648,950 kronor, till 770,000 kronor. I anslutning till vad som av Kungl. Maj:t ävensom av särskilda utskottet i dess av riksdagen godkända utlåtande nr 1 anförts rörande avlöning till personal på reservstat och angående pensionering av reservstatspersonal får riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda härav föranledda föreskrifter. Vidare bemyndigas Kungl. Maj:t att fastställa stater för nästa budgetår för officerare och underofficerare å reservstat vid armén samt för fältläkarkårens reservstat i överensstämmelse med vad som i särskilda utskottets ovanberörda utlåtande nr 1 avses.

I fråga om det i motionen II: 415 framställda yrkandet hänvisas till vad härutinnan förekommer i särskilda utskottets omförmälda, av riksdagen godkända utlåtande nr 1. Den motionsvis gjorda framställningen har här tillgodosetts.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 118, II: 302 och II: 434, nämnda motioner i här behandlade delar, samt med bifall till motionen II: 415,

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att fastställa stater för budgetåret 1936/1937 för officerare och underofficerare å reservstat vid armén samt för fältläkarkårens reservstat i överensstämmelse med vad som i särskilda utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 1 avses,

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga föreskrifter rörande avlöning till personal å reservstat ävensom rörande pension av statsmedel till den reservstatspersonal, som från och med ingången av budgetåret 1936/1937 med rätt till pension avgår,

dels och till *arméns reservstater* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 770,000 kronor.

2:o) Undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 885,000 kronor.

I de förut omförmälda likalydande motionerna I: 118 och II: 302 har bekräftande förevarande anslag hemställts, att detsamma måtte ökas med 105,000 kronor till 990,000 kronor.

Motionen II: 434 innebär med avseende å detta anslag, att detsamma måtte upptagas med 980,000 kronor.

Under hänvisning till vad i särskilda utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 1 förekommer rörande medelsbehovet för budgetåret 1936/1937 till anordnande av särskilda utbildningskurser m. m., skall förevarande anslag för nämnda budgetår, i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag, höjas med 115,000 kronor. Medelsanvisningen å anslaget skall sålunda bestämmas till 1,000,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 118, II: 302 och 434, samtliga motioner i här behandlade delar, till *undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

3:o) **Mathållning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att till mathållning för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 6,567,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehått

dels två likalydande motioner I: 59 och II: 522, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att vid försvarsväsendet smör skall användas i stället för margarin, samt att riksdagen till mathållning för budgetåret 1936/1937 för armén måtte anvisa ett förslagsanslag av 7,067,000 kronor;

dels ock motionen II: 83, vari hemställts, att riksdagen måtte uttala sig för att utspisningen av smör inom försvarsväsendets samtliga inrättningar bibehållas.

Motion II: 434 innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 6,639,000 kronor.

Enligt vad departementschefen föreslagit, skola för den kvinnliga kökspersonalen de kostnader, som avse husmödrar och biträdande husmödrar, redovisas under lantförsvarets avlöningsanslag, under det att kostnaderna för köks- och servisbiträden upptagas såsom en särskild anslagspost under mathållningsanslaget. Häremot har riksdagen icke något att erinra.

Med avseende på frågan om fortsatt användning av smör vid utspisningen har departementschefen, såsom av statsrådsprotokollet i denna punkt framgår, uttalat, att det borde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, huruvida under budgetåret 1936/1937 en återgång till användning av margarin skulle äga rum, därest det, med hänsyn till prisutvecklingen å livsmedelsmarknaden, under nämnda budgetår icke skulle visa sig möjligt att med bibehållen utspisning av smör hålla normalportionspriset nere vid 75.3 öre. Till denna ståndpunkt har riksdagen ansett sig ej böra giva sin anslutning. Med beaktande av vissa i motionerna I: 59, II: 83 och II: 522 anförda synpunkter på frågan finner riksdagen, att någon återgång till användande av margarin över huvud taget för närvarande ej bör ifrågakomma. Riksdagen förutsätter alltså, att även under nästa budgetår smör utspisas inom försvarsväsendet i stället för margarin.

Med hänsyn till riksdagens beslut rörande den nya försvarsorganisationen, varigenom i fråga om antalet tjänstgöringsdagar under budgetåret 1936/1937 en ökning skett med 28,000 dagar, skall det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet ökas med, i runt tal, 23,000 kronor till 6,590,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 59, II: 83, II: 522 och II: 434, sistnämnda motion i här behandlad del, till *mathållning* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 6,590,000 kronor.

4:o) **Kasernutredning, intendenturfordon m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att till kasernutredning, intendenturfordon m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag till beräkning av förevarande anslag föranleder ej till annan erinran från riksdagens sida än att, med hänsyn till det av riksdagen fastställda antalet tjänstgöringsdagar under budgetåret 1936/1937, anslaget skall höjas med, i runt tal, 2,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *kasernutredning, intendenturfordon m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 1,202,000 kronor.

5:o) **Remontering.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att till remontering för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 431,000 kronor.

I två likalydande motioner I: 14 och II: 36 har hemställts, att riksdagen måtte, med ändring av vad Kungl. Maj:t å fjärde huvudtiteln, punkt 34, Remontering, föreslagit, öka det under denna punkt upptagna anslaget med 414×100 kronor = 41,400 kronor samt föreskriva, att medelpriset för inköpt remont skall vara 1,100 kronor.

Motionen II: 434 innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med 474,000 kronor.

Vidkommande de motionsvis väckta förslagen rörande förhöjt medelinköpspris för remonter vill riksdagen erinra därom, att riksdagen redan beslutat, att vid anslagsberäkningen för nästkommande budgetår ett medelinköpspris av 1,100 kronor för remont skall tillämpas. Med hänsyn härtill och till riksdagens jämväl fattade beslut rörande antalet remonter skall förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 513,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 14, II: 36 och 434, sistnämnda motion i här behandlad del, till *remontering* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 513,000 kronor.

6:o) **Sjuk- och veterinärvård m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att till sjuk- och veterinärvård m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 555,000 kronor.

Motionen II: 434 innebär beträffande detta anslag, att detsamma måtte upptagas med 557,600 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i vidare mån än att, med hänsyn till det av riksdagen fastställda antalet tjänstgöringsdagar under budgetåret 1936/1937, anslaget skall höjas med, i runt tal, 1,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 434 i här behandlad del, till *sjuk- och veterinärvård m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 556,000 kronor.

7:o) **Engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47) att till bestridande av engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

I enlighet med yrkanden i motionerna I: 379 och II: 758 har riksdagen för bestridande av engångskostnader för anskaffning av artillerimateriel för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 2,482,000 kronor, varom riksdagen i annat sammanhang meddelat sitt beslut.

8:o) **Materiel för utbildning i gasskyddstjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen för anskaffning av *materiel för utbildning i gasskyddstjänst* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

9:o) **Marinens reservstat.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81) att dels förklara, att den av riksdagen för budgetåret 1935/1936 godkända staten för marinens reservstat skall i oförändrat skick gälla jämväl för budgetåret 1936/1937,

dels medgiva, att personal, som med rätt till pension under budgetåret 1936/1937 avgår från reservstat, må under sin återstående livstid uppbära pension av statsmedel med i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 290) angivna belopp,

dels ock för bestridande av kostnaderna för marinens reservstat för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 62,440 kronor.

Med hänsyn till de nya grunderna för avlöning och pensionering av personalen å reservstat samt reservstatsbeställningarnas antal under budgetåret 1936/1937, varom riksdagen redan fattat beslut, skall förevarande anslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökas med, i runt tal, 10,000 kronor till 72,440 kronor.

Riksdagen, som i fråga om reservstatspersonalens avlöning och pensionering hänvisar till vad som under motsvarande anslag under lantförsvaret anförts, får vidare bemyndiga Kungl. Maj:t att för nästa budgetår fastställa stat för marinens reservstat i överensstämmelse med vad som i särskilda utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 1 avses.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

I. *dels* bemyndigat Kungl. Maj:t att fastställa stat för budgetåret 1936/1937 för marinens reservstat i överensstämmelse med vad som i särskilda utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 1 avses;

dels ock bemyndigat Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga föreskrifter rörande avlöning till personal å reservstat ävensom rörande pension av statsmedel till den reservstatspersonal, som från och med ingången av budgetåret 1936/1937 med rätt till pension avgår;

II. för bestridande av kostnaderna för *marinens reservstat* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 72,440 kronor.

10:o) **Inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88) att till inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

På grund av riksdagens beslut rörande ökat antal värnpliktiga skall förevarande anslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökas med, i runt tal, 5,000 kronor till 135,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *inskrivnings-, mönstrings- och färdkostnader m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

11:o) **Förplägnad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) att till förplägnad för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,599,000 kronor.

Uti de förut omförmälda likalydande motionerna I: 59 och II: 522 har hemställts, bland annat, att riksdagen beslutar, att vid försvarsväsendet smör skall användas i stället för margarin.

Vidare har uti ovannämnda motion II: 83 hemställts, att riksdagen måtte uttala sig för att utspisningen av smör inom försvarsväsendets samtliga inrättningar bibehålles.

Slutligen har uti förenämnda motion II: 434 hemställts, att förevarande anslag måtte upptagas med ett belopp av 2,625,000 kronor.

Vidkommande de i motionerna I: 59, II: 83 och II: 522 gjorda yrkandena vill riksdagen här allenast hänvisa till vad riksdagen i denna fråga anfört vid behandlingen av motsvarande anslag under lantförsvaret.

Mot den framlagda anslagsberäkningen har riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att medelsbehovet under anslaget, med hänsyn till riksdagens numera fattade beslut rörande den nya försvarsorganisationen, varigenom i fråga om antalet tjänstgöringsdagar under budgetåret 1936/1937 en ökning skett med 11,000 dagar, skall i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag höjas med, i runt tal, 15,000 kronor till 2,614,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 59, II: 83, II: 522 och II: 434, sistnämnda motion i här behandlad del, till *förplägnad* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 2,614,000 kronor.

12:o) **Beklädnad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 97) att till beklädnad för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 1,245,700 kronor.

Motionen II: 434 innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 1,260,000 kronor.

Mot den framlagda anslagsberäkningen har riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att medelsbehovet under anslaget skall med hänsyn till riksdagens numera fattade beslut rörande antalet tjänstgöringsdagar ökas i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med, i runt tal, 6,000 kronor till 1,251,700 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 434 i här behandlad del, till *beklädnad* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 1,251,700 kronor.

13:o) **Kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 98) att till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 152,300 kronor.

Motionen II: 434 innebär med avseende å förevarande anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 155,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till annan erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, än att med hänsyn till riksdagens beslut rörande antalet tjänstgöringsdagar anslaget skall i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökas med, i runt tal, 1,400 kronor till 153,700 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 434 i här behandlad del, till *kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 153,700 kronor.

14:o) **Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 99) att till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 795,000 kronor.

På grund av riksdagens beslut rörande antalet tjänstgöringsdagar skall medelsbehovet under förevarande anslag ökas i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med, i runt tal, 1,000 kronor till 796,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett förslagsanslag av 796,000 kronor.

15:o) **Krigsövningar vid kustfästningarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105) har riksdagen till *krigsövningar vid kustfästningarna* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

16:o) **Sjukvård för marinen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106) att till sjukvård för marinen för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 194,300 kronor.

Motionen II: 434 innebär med avseende å detta anslag, att detsamma måtte upptagas med ett belopp av 195,600 kronor.

Med hänsyn till riksdagens beslut rörande antalet tjänstgöringsdagar skall förevarande anslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag ökas med, i runt tal, 700 kronor och således uppföras med 195,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 434 i här behandlad del, till *sjukvård för marinen* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 195,000 kronor.

17:o) **Anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets motorfordon.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 111) att till anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets motorfordon för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 36,000 kronor.

Motionen II:434 innebär med avseende å förevarande anslag, att det samma måtte upptagas med 38,700 kronor.

På grund av den av riksdagen beslutade utökningen av kustartilleriets organisation skall en höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget med, i runt tal, 4,000 kronor äga rum.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II:434 i här behandlad del, till *anskaffning, underhåll och drift av sjöförsvarets motorfordon* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett *reservationsanslag* av 40,000 kronor.

18:o) **Luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 121) att för anskaffning av luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen för anskaffning av *luftvärnsmateriel m. m. för flottans fartyg* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

19:o) **Minmateriel för marinen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122) har riksdagen för anskaffning av *minmateriel för marinen* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

20:o) **Kustartilleriförsvaret på Gotland.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen för ordnande av *kustartilleriförsvaret på Gotland* för budgetåret 1936/1937 anvisat ett reservationsanslag av 210,000 kronor.

Stockholm den 27 juni 1936.

Med undersätlig vördnad.